

12. Odpoveď ministerky zdravotníctva Slovenskej republiky Zuzany Dolinkovej na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Petra Stachuru podanú 21. februára 2024 vo veci prípravy ministerstva na vznik ďalších možných pandémieí

Zuzana Dolinková
ministerka

Došlo:

22-03-2024

Číslo záznamu:

PRENS-11-1/2024

Číslo spisu:

Lísty:

Bratislava 18. 03. 2024

Prílohy:

Vybavuje:

Číslo: S10829-2024-OddVPA-60

Vážený pán poslanec,

na základe Vašej interpelácie zo dňa 21. februára 2024, ktorá bola písomne doručená predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky vo veci odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie a pripravenosti Slovenskej republiky pre vznik možných pandémieí si dovoľujem uviesť nasledovné stanovisko:

Svetová zdravotnícka organizácia odporúča jednotlivým krajinám, aby boli pripravené pre vznik ďalších možných pandémieí.

COVID-19 ukázal, že žiadna vláda ani inštitúcia nedokáže čeliť hrozbe budúcich pandémieí sama. Vo svete, kde sú infekčné choroby na vzostupe a vírusy prekračujú hranice, je dôležité, aby sme boli v boji proti budúcim globálnym zdravotným hrozbám lepšie pripravení a odolnejší.

1. Aké konkrétne kroky realizuje ministerstvo zdravotníctva v kontexte týchto odporúčaní?

Slovenská republika, ako členský štát Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) spoločne pracuje na novom globálnom nástroji, ktorý má lepšie chrániť ľudí, komunity a krajiny pred budúcimi pandémieimi. Nástroj, o ktorom v súčasnosti rokujú krajiny WHO, inak tiež dohoda, má za cieľ zlepšiť na celosvetovej úrovni prevenciu, pripravenosť a reakciu v prípade budúcich pandémieí. Jeho cieľom je:

- zabezpečiť trvalý a dlhodobý záväzok na politickej úrovni
- vymedziť jasné postupy a úlohy
- zabezpečiť dlhodobú podporu zo strany verejného a súkromného sektora na všetkých úrovniach
- podporiť prístup zahrňajúci všetky zložky verejnej správy a všetky časti spoločnosti a začleňujúci otázky zdravia do všetkých relevantných oblastí politiky (napr. výskumu, inovácie, financovania, dopravy)

O nástroji rokujú delegácie zo 194 členských krajín WHO, najinkluzívnejšieho a najskúsenejšieho medzinárodného orgánu, v rámci ktorého môžu všetky krajiny spolupracovať na riešení zásadných globálnych otázok v oblasti zdravia. Prebiehajú tiež rozsiahle a obsiahle konzultácie s občianskou spoločnosťou, medzinárodnými organizáciami a príslušnými agentúrami OSN.

Nultý draft bol zverejnený a je dostupný online :

https://apps.who.int/gb/inb/pdf_files/inb4/A_INB4_3-en.pdf

Vláda Slovenskej republiky svojím uznesením č. 446 zo dňa 13. septembra 2023 (ďalej len „uznesenie“) schválila nie len návrh na odvolanie mimoriadnej situácie v súvislosti s

ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koróna vírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky, ale aj bod C.1. vyhodnotiť prijaté opatrenia na riešenie krízovej situácie vo svojej pôsobnosti zamerané na zamedzenie ohrozenia života, zdravia, majetku, zmiernenie následkov mimoriadnej udalosti a minimalizovanie škôd do 30. novembra 2024

Aktuálne prebieha proces vyhodnotenia:

- všetkých prijatých opatrení, metodických postupov, procesných postupov
- dostupnosti požadovaných dát a IT infraštruktúr
- prehodnotenie pandemického plánu a príprava nového
- vyhodnotenie krízovej komunikácie, medzirezortnej komunikácie a spolupráce
- sumarizácia identifikovaných problémov a návrh na ich riešenia.

2. V akých konkrétnych súvislostiach si viete predstaviť koordináciu a prípadné odovzdanie kompetencií v rámci jednotlivých členských krajín WHO?

WHO je špecializovaná medzivládna organizácia systému OSN zaoberajúca sa problematikou zdravia.

Hlavné orgány WHO:

Svetové zdravotnícke zhromaždenie (**World Health Assembly-WHA**) je vrcholným rozhodovacím orgánom WHO. Zasadá každoročne v máji v Ženeve za účasti delegácií všetkých členských krajín.

Hlavnou úlohou WHA je určovať politiky Organizácie. WHA menuje generálneho riaditeľa, pripomienkuje a schvaľuje návrh programového rozpočtu. Posudzuje správy Výkonnej rady a zadáva jej úlohy v otázkach, ktoré vyžadujú ďalšie konanie, napr. požaduje uskutočnenie štúdií, prešetrovaní a vypracovanie správ.

Výkonná rada WHO (Executive Board - EB) je zložená z 34 členov, ktorí sú volení na trojročné obdobie. Zasadá každoročne na hlavnom zasadnutí v januári, kedy je schvaľovaný program a rezolúcie nadchádzajúceho májového Svetového zdravotníckeho zhromaždenia. Druhé menšie zasadnutie EB sa koná každoročne v máji ihneď po skončení WHA a uvedené zasadnutie je skôr administratívneho charakteru (SR je členom).

Sekretariát WHO (Headquarters) – viac než 8000 zamestnancov pracujúcich v sídle organizácie v Ženeve a v 6-tich regionálnych úradoch. Riadi ho GR WHO, ktorého volí Svetové zdravotnícke zhromaždenie na základe nominácie Výkonnej rady WHO.

7. apríla 1948, kedy do platnosti vstúpila Ústava Svetovej zdravotníckej organizácie tým, že ju ratifikovalo 26 zo 61 signatárskych štátov. Odvtedy oslavuje Svetová zdravotnícka organizácia a s ňou celý svet v tento deň Svetový deň zdravia.

Základné ciele a funkcie sú definované v Ústave SZO.

Medzi funkcie SZO patrí : byť riadiacou a koordinačnou autoritou na poli medzinárodného verejného zdravia, vytvárať a udržiavať efektívnu spoluprácu s OSN a jej špecializovanými

agentúrami, ministerstvami zdravotníctva členských štátov a inými profesijnými skupinami, vytvárať normy a štandardy v oblasti verejného zdravotníctva, poskytovať vhodnú technickú pomoc členským štátom, vytvárať a udržiavať administratívne a technické služby, ako napr. epidemiologické a štatistické služby, vyvíjať úsilie s cieľom eliminácie nákazlivých chorôb, podporovať zlepšenie výživy, hygienických podmienok, bývania, pracovných podmienok a iných aspektov zdravia obyvateľstva spolu s ostatnými špecializovanými agentúrami OSN, podporovať a vykonávať vedecký výskum v oblasti zdravotníctva a podobne.

Žiadna členská krajina nemá dôvod odovzdávať kompetencie WHO.

S pozdravom

Vážený pán

MUDr., Peter Stachura, Dr. Med., MBA

poslanec NR SR

Národná rada Slovenskej republiky

Bratislava